

कुळगांव बदलापूर नगरपरिषद

नवीन प्रशासकीय इमारत, म.गांधी चौक रोड, बदलापूर रेल्वे स्टेशन (पूर्व). कुळगांव, पिन - ४२१५०३, ता. अंबरनाथ जि.ठाणे.

ई मेल : - coud.kulgaonbadalapur@maharashtra.gov.in, वेबसाइट : kbmc.gov.in.

जा.क्र. कु.ब.न.प /जाहिरात / वशी/२०३/२०२४

दि.०३/०७/२५

वाचले :-

१. मा. उच्च न्यायालय येथील जनहित याचिका क्र.१५५/२०११ सुस्वराज्य फाऊंडेशन सातारा व इतर विरुद्ध जिल्हाधिकारी सातारा व इतर याचिकांमधील दि.०६/०८/२०१४, दि.३१/०१/२०१७ दि.०९/१०/२०२४, दि.१८/११/२०२४ व दि.१९/१२/२०२४ रोजीचे आदेश
२. महाराष्ट्र नगरपरिषद ,नगरपंचायती आकाशचिन्हे (स्काय-साईन) व जाहिरात प्रदर्शित करण्याचे नियम २०२३
३. शासन निर्णय क्र. याचिका-३०१७/प्र.क्र.१३०/नवि-२२ दि.१४/११/२०२२ रोजीचा शासन निर्णय.
४. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांनी सविस्तर पत्र दि. २०/१२/२०२४.

परिपत्रक

नगरपालिका हद्दीत अनधिकृतपणे उभारण्यात येणा-या जाहिराती बॅनर्स/ होर्डिंग्ज/ पोस्टर्स/ डिजिटल फ्लॅक्सेस द्वारेप्रसिध्द होणा-या जाहिराती विरुद्ध महाराष्ट्र राज्यातील संबंधित प्राधिकरण प्रभावीपणे कारवाई करीत नसल्याने मा. उच्च न्यायालय मुंबई येथे संदर्भित क्र.१ मध्ये नमूद याचिका दाखल करण्यात आल्या आहेत. सदर याचिकेमध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दि.०६/०८/२०१४ रोजी नगरपालिका हद्दीत अनधिकृतपणे उभारण्यात येणाऱ्या जाहिराती बॅनर्स/ होर्डिंग्ज/ पोस्टर्स/ डिजिटल फ्लॅक्सेस इ. द्वारे होणाऱ्या जाहिराती विरुद्ध नगरपालिकेने कारवाई करणेबाबत आदेशित केले आहे.

कुळगाव बदलापूर नगरपरिषद क्षेत्रामध्ये बोर्ड /बॅनर बाबत नगरपरिषद प्रशासकीय ठराव क्र ६२८ , दि.०२/०३/२०२२ अन्वये शहरात विविध प्रकारचे तसेच विविध आकारमानाचे जाहिराती फलक लावणे , झेंडे ,भित्ती पत्रके, बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लॅक्स व पोस्टर्स , फिरत्या जाहिराती (वाहनांवरील डिस्प्ले) इ .करिता परवानगी शुल्क निश्चित करण्यात आले आहे. त्यानुसार अर्जदाराने विहित नमुन्यात अर्ज केल्यानंतर अर्जाची मा. उच्च न्यायालयाने संदर्भीय नमूद आदेशांमध्ये निश्चित केलेल्या निकषांनुसार छाननी करून नगरपरिषदेने निश्चित केलेल्या ठिकाणी / परिसरामध्ये परवानगी देण्यात येते.

मा. उच्च न्यायालयाच्या संदर्भीय नमूद आदेशामध्ये तसेच नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाकडील संदर्भ क्र. ४ चे पत्रानुसार विनापरवानगी तसेच बेकायदेशीर बॅनर व होर्डिंग्ज लावल्यास संबंधितांविरुद्ध दंड व कायदेशीर गुन्हा दाखल करणेबाबत नमूद केले आहे. सबब , मा. उच्च न्यायालयाने दि.३१/०१/२०१७ रोजी दि.१९/१२/२०२४ रोजीच्या आदेशान्वये दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने नगरपालिका हद्दीत अनधिकृतपणे उभारण्यात येणा-या जाहिराती बॅनर्स/ होर्डिंग्ज/पोस्टर्स/डिजिटल फ्लॅक्सेस द्वारे प्रसिध्द होणाऱ्या जाहिरातींवर प्रभावी कार्यवाही करणेकरीता खालीलप्रमाणे धोरण कार्यमानक प्रणाली (SOP) निश्चित करण्यात येत आहे.

**कुळगाव बदलापूर नगर परिषद क्षेत्रातील बेकायदेशीर बॅनर व होर्डिंग्जसाठी
कार्यमानक प्रणाली (SOP)**

प्रस्तावना

मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे जनहित याचिका दाखल PIL/१५५/२०११ दिनांक ३१/०१/२०१७, ०९/१०/२०२४, १८/१२/२०२४ अन्वये मा. उच्च न्यायालयाने दिलेला आदेशाचे अनुषंगाने मा. संचालक नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांचेमार्फत दिनांक २०/१२/२०२४ रोजी निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत सूचनांचे अनुषंगाने व मा. उच्च न्यायालयाने नगरपालिका स्तरावर पूर्वीचे धोरण व कार्यपद्धती (SOP) तपासून पूर्णविलोकन करून नविन धोरण करणेबाबत सूचित केले आहे, त्यानुसार सदर धोरण खालील प्रमाणे आहे.

उद्देश

या मानक कार्यप्रणालीचे उद्दिष्ट नगरपालिका क्षेत्रात बेकायदेशीर बॅनर, होर्डिंग्ज आणि पोस्टर्ससंबंधी नियंत्रण ठेवणे, त्यांना काढून टाकणे आणि त्यासाठी आवश्यक कायदेशीर कार्यवाही करणे आहे. बेकायदेशीर बॅनर आणि होर्डिंग्ज शहराच्या सौंदर्यवर्धनात अडथळा निर्माण करतात आणि सार्वजनिक सुरक्षेच्या दृष्टीने धोकादायक असतात, त्याकरिता या बेकायदेशीर बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्ससाठी विशिष्ट नियम व कायदे असणे आवश्यक आहे तसेच त्याची काटेकोर अंमलबजावणी देखील झाली पाहिजे.

संदर्भ

- * जनहित याचिका १५५/२०११- मा. उच्च न्यायालयाने दि. ३१/१/२०१७ रोजी दिलेले आदेश.
- * महाराष्ट्र शासन नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र. याचिका ३०१७/प्र.क्र. १३०/नवि-२२, दि. १४/०३/२०१७ आणि दि. १४/११/२०२२.
- * मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दि. ०९/१०/२०२४, १८/११/२०२४, रोजी दिलेले आदेश.
- * मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दि. १९/१२/२०२४ रोजी दिलेले आदेश.
- * नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांनी सविस्तर पत्र दि. २०/१२/२०२४.

नियम व कायदे

१. नगरपालिका क्षेत्राकरिता नियम :

- नगरपालिका क्षेत्रात होर्डिंग्ज, पोस्टर्स व बॅनर लावण्यासाठी नगरपालिकेने ठरविलेले नियम आणि मार्गदर्शक तत्वांचे पालन करणे अनिवार्य आहे. यामध्ये संबंधित परवानग्या, आकार, सामग्री, लावण्याच्या ठिकाणाचे निर्धारण या सर्व गोष्टींचा समावेश आहे. अनधिकृत बॅनर्स, पोस्टर्स, जाहिराती यासंदर्भात खालील कायद्यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येते.
- महाराष्ट्र नगरपरिषद, नगरपंचायत आकाश चिन्ह व जाहिरात प्रदर्शित करण्याचे नियम २०२३
- महाराष्ट्र नगरपालिका नगरपंचायत अधिनियम १९६५, तसेच महाराष्ट्र नगरपालिका (जाहिराती) नियम, १९७०
- महाराष्ट्र मालमत्तेच्या विरूपणास प्रतिबंध करण्यासाठी अधिनियम, १९९७ मधील तरतुद.
- सार्वजनिक संपत्ती हानी प्रतिबंध अधिनियम, १९८४ मधील तरतुद.
- महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ चे कलम २४४ व २४५ मधील तरतुद.
- DEFACEMENT OF PROPERTY ACT, 1995 AND SECTION 328/328A SECTION 471 मधील तरतुद.

२. शासन निर्णय :

महाराष्ट्र शासन नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र. याचिका ३०१७/प्र.क्र. १३०/नवि-२२, दि. १४/०३/२०१७ आणि दि. १४/११/२०२२

३. न्यायालयीन निर्णय :

- जनहित याचिका १५५/२०११- मा. उच्च न्यायालय दि. ३१/०१/२०१७ रोजी दिलेले आदेश.

- मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दि. ०९/१०/२०२४, १८/११/२०२४ रोजी दिलेले आदेश.
- मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दि. १८/१२/२०२४ रोजी दिलेले आदेश.

४. परिपत्रके :

- नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय परिपत्रक जा.क्र. नपप्रसं: परिपत्रक / जनहित याचिका १५५/२०११/अनधिकृत होर्डिंग्ज/का-६/२०२२/३६०९, दि. १८/०८/२०२२.
- जा.क्र. नपप्रसं/का-०६/२०२४/जहिया-१५५/२०११/८६८५ दि. २०/१२/२०२४.
- ५. बेकायदेशीर बॅनर्स व होर्डिंग्जमुळे घडलेल्या गंभीर दुर्घटना :
 - मुंबई, घाटकोपरमधील दि. १३/०५/२०२४ रोजी बेकायदेशीर होर्डिंग्ज कोसळल्याने घडलेली दुर्घटना.
 - कल्याण, सहजानंद चौक येथे दि. ०२/०८/२०२४ रोजी बेकायदेशीर होर्डिंग्ज कोसळल्याने घडलेली दुर्घटना.
 - मुंबा, कौसा या ठिकाणी दि. १६/०७/२०२४ रोजी बेकायदेशीर होर्डिंग्ज कोसळल्याने घडलेली दुर्घटना.

कार्यप्रणाली

१) जाहिरातीकरिता जागा निश्चिती :

नगरपालिका क्षेत्रात बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. अधिकृतरीत्या लावण्याकरिता नगरपालिकेकडून जागा निश्चित करून देण्यात येईल आणि नेमून दिलेल्या जागांवरच बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. अधिकृतरीत्या लावणे.

२) परवानगी प्रक्रिया टप्पे :

- अर्ज करणे - बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. प्रकारच्या तात्पुरत्या जाहिराती यावर अर्ज देताना अर्जदाराने अर्ज विहित नमुन्यात सादर करणे अपेक्षित आहे.
- बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. प्रकारच्या तात्पुरत्या जाहिराती यावर अर्जदाराचे नाव, परवानगी क्रमांक, परवानगी दिलेले ठिकाण, परवानगीचा कालावधी इ. माहिती असणारा QR कोड लावण्यात येईल.
- होर्डिंग्ज, बॅनर्स जाहिराती यांची प्रसिद्धी करण्यासाठी परवानगी देताना सदर होर्डिंग्ज, बॅनर्स यावर परवानगी क्रमांक व किती कालावधीसाठी परवानगी देण्यात आलेली आहे हे मोठ्या अक्षरांमध्ये दर्शविणे बंधनकारक केले जाईल.
- क्रमांक व कालावधी नमूद नसलेले सर्व बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. त्वरित काढून टाकण्यात येतील.
- बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. प्रकारच्या तात्पुरत्या जाहिरातीकरिता दररोज दिल्या जाणाऱ्या परवानग्यांची माहिती पोलिस विभागास नियमितपणे उपलब्ध करून देण्यात येईल.
- नगरपालिका क्षेत्रात विविध कामासाठी तसेच विविध सणांच्या दरम्यान तात्पुरते मंडप तसेच बूथ उभारले जातात. अशा प्रकारे उभारलेल्या मंडपावर अनधिकृतपणे लावलेले होर्डिंग्ज, बॅनर्स त्वरित काढून टाकण्यात येईल.
- जाहिरात शुल्क :

कुळगाव बदलापूर नगरपालिका क्षेत्रात विविध ठिकाणी अधिकृतपणे जाहिरात फलक लावणे, झेंडे, भिक्ती पत्रके, बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स, फिरत्या जाहिराती (वाहनांवरील डिस्प्ले) इ. वर प्रशासकीय ठराव क्रमांक ६२८, दि. ०२/०३/२०२२ अन्वये जाहिरात शुल्क आकरण्यात येईल.

३) पारदर्शक तपासणी प्रक्रिया :

- नगरपालिका क्षेत्रातील सर्व बॅनर्स व होर्डिंग्जची नोडल अधिकारी (अतिक्रमण विभाग प्रमुख), जाहिरात विभाग प्रमुख, आणि वार्ड निहाय समिती सदस्य यांचे कडून नियमित तपासणी केली जाईल.

- ज्या ठिकाणी बेकायदेशीर बॅनर्स / होर्डिंग्ज आढळून येतील, त्या ठिकाणांची पूर्ण तपासणी करून बॅनर्स व होर्डिंग्ज लावण्याकरिता नगरपरिषदेची परवानगी घेतली होती किंवा नाही याची पडताळणी करण्यात येईल.
- अशी परवानगी घेतली नसल्याचे निदर्शनास आल्यास संबंधित विभाग त्या ठिकाणी जाऊन त्वरित कारवाई सुरु करून ते निष्कासित करेल.

४. तक्रार निवारण यंत्रणा व नागरिकांची समिती :

- **टोल फ्री क्रमांक व नोंदवही** : नगरपरिषदेने बेकायदेशीर बॅनर्स, फ्लेक्स, पोस्टर्स आणि होर्डिंग्ज च्या तक्रारी घेण्यासाठी चालू केलेल्या २५१-२६९०२७१ या टोल फ्री क्रमांकावर तक्रारीची नोंद घेण्यासाठी एक नोंदवही ठेवण्यात येईल. सदर नोंदवही मध्ये तक्रार प्राप्त दिनांक, वेळ व त्या तक्रारीच्या अनुषंगाने केलेली कार्यवाही यांची नोंद ठेवण्यात येईल.
- **संकेतस्थळ** - त्याच प्रमाणे संकेतस्थळद्वारे छायाचित्रासह तक्रार दाखल करण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येईल.
- **कार्यवाही**- नागरिकांच्या तक्रारी प्राप्त झाल्यास, त्या तक्रारीचा प्राधान्याने तपास करून पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.
- **प्रसिद्धी** -नगरपरिषदेचे प्राधिकृत अधिकारी (नोडल अधिकारी) तसेच वार्ड निहाय समिती सदस्य यांनी सदर प्रकरणाची व्यापक प्रसिद्धी करावी. (मोठ्या सणांच्या पूर्वी हि प्रसिद्धी वर्तमानात तसेच लोकल केबल नेटवर्क टेलिव्हिजन चॅनेल इ. द्वारे दिली जाईल.)
- **जन जागृती** -वार्ड निहाय एक नागरिकांची समिती स्थापन करण्यात येईल. या समितीने व्यापक जन जागृती करणे तसेच अनधिकृत होर्डिंग्ज, फ्लेक्स, बॅनर्स, पोस्टर्स इ. बाबत सतर्क राहून नोडल अधिकारी यांच्या लक्षात आणून देणे अपेक्षित आहे.
- **विशेष अभियान**- बेकायदेशीर होर्डिंग्ज संबंधित नागरिकांमध्ये जागरूकता आणण्यासाठी विशेष अभियान राबवले जाईल.

५. जबाबदारी

- महाराष्ट्र नगरपरिषद , नगरपंचायत आकाश चिन्ह व जाहिरात प्रदर्शित करण्याचे नियम २०२३ , महाराष्ट्र नगरपालिका नगरपंचायत अधिनियम १९६५, तसेच महाराष्ट्र नगरपालिका (जाहिराती) नियम, १९७० इ मध्ये नगरपालिका क्षेत्रातील जाहिराती व होर्डिंग (फलक) इत्यादीवर नियंत्रण करण्याची तरतूद आहे. सदर अधिनियमांतील तरतुदींच्या अधीन राहून , विभागप्रमुख, (अतिक्रमण/ अनधिकृत बांधकाम निर्मुलन विभाग) यांना अनधिकृतपणे तात्पुरत्या स्वरूपातील बॅनर्स/होर्डिंग्ज/पोस्टर्स/डिजिटल फ्लॅक्सेस/आर्चेस (कमानी) इ. द्वारे प्रसिद्ध होणाऱ्या जाहिराती तात्काळ निष्कासन करण्यासाठी जबाबदार असतील.
- जाहिरात विभागामार्फत नगरपालिका क्षेत्रातील विविध भागात कायमस्वरूपी जाहिरातीच्या होर्डिंग्ज (आकाशचिन्ह), कायमस्वरूपी कमानी (मोठे जाहिरान फलक), कॅन्टीलिवर पोल, व्यापारी आस्थापनेवरील जाहिराती इत्यादी जाहिरात माध्यमावरील परवानगी देण्याचे अधिकार महाराष्ट्र नगरपरिषद ,नगरपंचायत अधिनियम १९६५ मधील कलम ७७(२)मधील तरतुदी नुसार उपमुख्याधिकारी यांना सोपविण्यात आले आहेत.
- होर्डिंग्ज, बॅनर, जाहिराती यांची प्रसिद्धी करण्यासाठी परवानगी देताना सदर होर्डिंग्ज, बॅनर यावर परवानगी क्रमांक व किती कालावधीसाठी परवानगी देण्यात आलेली आहे हे मोठ्या अक्षरांमध्ये दर्शविण्याचे तसेच सदर बाबतचा QR कोड लावणे बंधनकारक करण्यात यावे तसा क्रमांक व कालावधी, QR कोड नमूद नसलेले सर्व बॅनर, पोस्टर्स, होर्डिंग्ज त्वरित काढून टाकण्याची जबाबदारी अतिक्रमण विभागप्रमुख , संबंधित वॉर्ड चे स्वच्छता निरीक्षक यांची राहिल .
- अनधिकृत बोर्ड, बॅनर, फ्लॅक्स, पोस्टर्स, घोषणा फलक, होर्डिंग्ज इ. वर कारवाई करताना डिजिटल स्वरूपात होर्डिंग्जचे फोटोग्राफ व रेकॉर्डिंग करण्यात यावे तसेच गरज असल्यास सदर बाबतीत पंचनामा करावा. हे

फोटोग्राफ व रेकॉर्डिंग पुरावे म्हणून जतन करावे तसेच त्यांच्या प्रती पोलिसांना गुन्हा दाखल करतेवेळी उपलब्ध करून देणे याची संयुक्त जबाबदारी जाहिरात विभाग प्रमुख व अतिक्रमण विभाग प्रमुख यांची राहिल.

- कुठल्याही व्यक्तीच्या वाढदिवसानिमित्त किंवा कोणत्याही कार्यक्रमा निमित्त तसेच विविध सणाच्या पूर्वी लावले जाणारे अनाधिकृत बोर्ड, बॅनर, फ्लॅक्स, पोस्टर्स, होर्डिंग इ. हे वाढदिवसाच्या किंवा सणाच्या दिनांका पूर्वीच काढून घेण्याची दक्षता अतिक्रमण विभागप्रमुख, संबंधित वॉर्ड चे स्वच्छता निरीक्षक घ्यावी.
- विविध कामासाठी तसेच विविध सणांच्या दरम्यान तात्पुरते मंडप तसेच बूथ उभारले जातात नगररचना विभागाने या मंडप किंवा बूथ उभारण्याची परवानगी देताना त्यावर कुठलेही अनाधिकृत बोर्ड, बॅनर, फ्लॅक्स, पोस्टर्स, होर्डिंग इ. किंवा जाहिरात न लावण्याची अट टाकण्यात यावी.
- अनधिकृत बॅनर, पोस्टर्स, होर्डिंग्ज निष्कासन कारवाई साठी स्थानिक पोलीस प्रशासन यांनी पुरेसे संरक्षण उपलब्ध करून देणे सदर अनधिकृत होर्डिंग संदर्भात कारवाई करताना पोलीस निरीक्षक किंवा पोलीस ठाण्याचे प्रभारी अधिकारी हे पोलीस मदत पुरवतील त्यामध्ये आवश्यक असल्यास हत्यारबंद पोलीस देखील पुरवण्याचे मा.उच्च न्यायालयाने दिलेले आदेश पोलीस यंत्रणेवर बंधकारक असतील.
- मालमता विरूपण कायद्याचे केले गेलेले उल्लंघन याबाबत मनपा नगरपालिका प्रशासन. कर्मचारी किंवा नागरिक यांच्या लेखी अथवा तोंडी तक्रारीवरून माहिती दिल्यानंतर स्थानिक पोलीस स्टेशन व अधिकारी यांनी एफ. आय. आर. दाखल करून घेणे बंधनकारक राहिल तसेच सदर कायद्याच्या उल्लंघनाची माहिती त्वरित पोलिसांना कळवण्याची जबाबदारी अतिक्रमण विभाग प्रमुख व संबंधित वॉर्ड चे स्वच्छता निरीक्षक यांची राहिल.
- पोलीस विभागामार्फत पोलीस उपअधीक्षक दर्जाचे जिल्हास्तरीय नोडल अधिकारी नेमणूक करणे स्थानिक पोलीस स्टेशन ने एफ आय आर दाखल करून न घेतल्यास/ प्रतिसाद न दिल्यास संबंधित नोडल अधिकारी याकडे नगरपालिका प्रशासन लेखी तक्रार करू शकतात सदर तक्रारीवर नोडल अधिकारी यांनी तात्काळ कार्यवाही करणे मा. न्यायालयाच्या निर्देशानुसार करणे आवश्यक आहे.
- जाहिराती लावणेसाठी उभारण्यात आलेल्या होर्डिंग्स, फ्लॅक्स, बॅनर्स, पोस्टर्स इ. यांचे बांधकाम विभागाने वेळोवेळी स्ट्रक्चरल ऑडिट (structural audit) संबंधितांना सूचित करण्यात यावे व त्याचा अहवाल घेवून धोकादायक होर्डिंगबाबत नियमानुसार कारवाई करावी.
- अनधिकृतरित्या उभारण्यात येणाऱ्या होर्डिंग्स, फ्लॅक्स, बॅनर्स, पोस्टर्स इ. मध्ये मोठ्या प्रमाणावर प्लास्टिक किंवा इतर विघटनशील पदार्थांचा वापर केला जात असल्याने नियमित निष्कासन कारवाई केली जाईल याची दक्षता अतिक्रमण विभाग व आरोग्य विभाग यांनी घ्यावी.
- मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे आदेश दि.३१.०९.२०१७ व त्यानंतर पारित केलेले सर्व आदेश तसेच यासंदर्भातील मार्गदर्शक तत्वे, वैधानिक तरतुदी यांचे पालन करण्याबाबत केलेल्या व करण्यात येणाऱ्या कार्यवाहीचे मुद्देनिहाय, टप्पेनिहाय तपशील नमूद असलेले शपथपत्र मा. उच्च न्यायालयात दाखल करण्याची जबाबदारी विधी विभाग प्रमुख यांची राहिल.

बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. लावणाऱ्या व्यक्तींची जबाबदारी :

- बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. लावणाऱ्या व्यक्तींनी नेमून दिलेल्या जागांवरच बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स इ. अधिकृतरित्या लावणे.
- सर्व शासन निर्णय, न्यायालयीन निर्णय, परिपत्रके इ. यांची अंमलबजावणी करण्याची नैतिक जबाबदारी संबंधित व्यक्तींची राहिल.
- QR कोड न लावलेले होर्डिंग्ज, फ्लेक्स, बॅनर्स, पोस्टर्स इ. निदर्शनास आल्यास दंडात्मक कारवाई करून जबाबदार व्यक्तीकडून योग्य तो दंड वसूल करण्यात येईल तसेच गुन्हा देखील नोंदविला जाईल.

६. दंड व वसुली :

- बेकायदेशीर बॅनर्स, होर्डिंग्ज लावणाऱ्यांवर नगरपालिकेकडून रु.५००, रु.१००० व रु.२००० या प्रमाणात दंड आकारला जाईल तसेच गुन्हा देखील दाखल करण्यात येईल.

- दुसऱ्यांदा नियमभंग झाल्यास, संबंधित व्यक्तीवर अधिक कठोर कायदेशीर कारवाई केली जाईल.
- होर्डिंग्ज, फ्लेक्स, बॅनर्स, पोस्टर्स इ. प्रकारच्या तात्पुरत्या जाहिरातींवर अर्जदाराचे नाव, परवानगी क्रमांक, परवानगी दिलेले ठिकाण व परवानगीचा कालावधी इ. माहिती असणारा QR कोड लावणे बंधनकारक असेल.
- QR कोड न लावलेले होर्डिंग्ज, फ्लेक्स, बॅनर्स, पोस्टर्स इ. निदर्शनास आल्यास दंडात्मक कारवाई करून जबाबदार व्यक्तीकडून योग्य तो दंड वसूल करण्यात येईल तसेच गुन्हा देखील नोंदविला जाईल.

७. प्रक्रिया सुधारणा व निरीक्षण :

- नगरपालिकेकडून तयार करण्यात आलेली मानद कार्यप्रणालीचे नियमितपणे पुनरावलोकन केले जाईल तसेच त्यात आवश्यक त्या सुधारणा करण्यात येतील.
- बेकायदेशीर बॅनर्स व होर्डिंग्ज काढण्या बाबतची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी शासनाचे निर्देश तसेच मा. न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयांच्या अनुषंगाने त्यात योग्य त्या सुधारणा करण्यात येतील.

* समाप्ती -

नगरपालिका क्षेत्रातील बेकायदेशीर व अनधिकृत बॅनर्स, होर्डिंग्ज, फ्लेक्स व पोस्टर्स बाबत तयार करण्यात आलेल्या वरील मानक कार्यप्रणालीचे उद्दिष्ट हे कायद्याचे पालन, सार्वजनिक सुरक्षा आणि शहराचे सौंदर्य अबाधित राखणे. यामध्ये नगरपालिका प्रशासन, पोलिस विभाग, आणि शहरातील नागरिक यांच्यात अंतर्गत समन्वय आणि सहकार्य आवश्यक असून ही आपल्या सर्वांची नैतिक जबाबदारी आहे याचे भान असणे आवश्यक आहे.

सदर धोरणामध्ये प्रचलित शासन नियम, कायदे तसेच मा. न्यायालयाचे निदेश यानुसार वेळोवेळी बदल करण्याचे अधिकार मा. मुख्याधिकारी यांचे राहतील

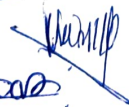

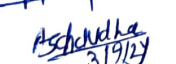
तरी वरील मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेश, महाराष्ट्र नगरपालिका (आकाशचिन्हे (स्काय-साईन) व जाहिरात प्रदर्शित करण्याचे नियमन आणि नियंत्रण) नियम, २०२३ यामधील तरतूदी तसेच मा. न्यायालयाकडून व शासनाकडून वेळोवेळी प्राप्त होणारे आदेश यांचे काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी, मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार तयार करण्यात आलेल्या सदर कार्यमानक प्रणाली माध्ये नमूद विभाग, अधिकारी व कर्मचारी राहिल. सदर आदेशाचे उल्लंघन केल्यास आपणांवर महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम १९७९ अन्वये कारवाईस पात्र राहाल याची स्पष्ट नोंद घ्यावी.

मुख्याधिकारी

कुळगांव बदलापूर नगरपरिषद
कुळगांव

प्रति,

- १) जाहिरात विभाग
- २) अतिक्रमण विभाग
- ३) आरोग्य विभाग
- ४) बांधकाम विभाग
- ५) आस्थापना व विधी विभाग